

Nro. 25.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Költ Bétsben, Pénteken Mártziusnak 27-dik napján

BCU 1801-ik évfolyamán.

Francia Respublika.

A' Párisi officiális tudósítások szerint, rövid nap helyre fog Francia és Portugallia Országok között a' bekeffég állani. Egy Portugalliai Követ váratik Párisba, a' ki a' Préliminális tikkelyeket megerősítés véget magával hozza.

Azt is bizonyosnak mondják, hogy Martz. 9-dikén a' melly nap t. i. a' Lünevilleri Bekeffég kötésnek tikkelyei a' helybehagyás és megerősítés végett a' Tribunátusnak által adattak; eyszersmind a' Neápolisi Kirallyal kötendő békeségnek előrevaló közönséges tikkelyei (praelimináris ártikulusai) is, megállittattak, mellyeknek fundamentomául a' fegyvernyugvás pontjai vetettek

B d

fel. — Ezeket már mi közlöttük Erd. Olvasóinkat.

Párisból, Mártz. 10-dikán.

Gr. Cobenczel, a' miolta itt vagyok már néhány rendbéli Tanácskozásokat tartott a' Külső dolgokra ügyelő Minisfterrel; és az Első Kormánynál is járt audentziánn.

A' *Moniteur* egy tudósítást hirdetett ki közlébről, a' mely szeréntismét zürzavarosodni kezdenek, ha ez a' tudósítástsakngyan valóság talál lenni, az Anglusok és az ő *Marattok'* nevezete alatt isméretes Indus szomszédjaik között, a' környülállások. Ez a' *Marattok'* nemzete nagy és hatalmas; a' Gangesenn innen lévő Fél szigetnek Észak és Napnyugott közt levő részeit lakja; a' vallása nagy részint Mahomedana; országlásának formája a' katonai és respublikai igazgatás formákból nagyon össze szerkeztetve; a' feje a' nemzetnek egy Helytartó, *Paschwa* nevezett alatt. Az egész nép valami 20—24 millió fejből áll, és ha a' szükség úgy kívánja, 200 ezer fegyvereseket is ki állithat a' tsatázó mezőre, a' kiknek felérészek lovasság. Ez a' nemzet mind ez ideig az Anglusokkal tartott a' Napkeleti Indiai hadakozásokban; a' *Tippo-Saib* birtokaiból is juttattak néki is egy kicsiny elzetskét az Anglusok. — A' *Moniteur* szerént, ez a' *Marattok'* nemzete költ már most fel az Anglusok ellen, és oly módon reájok ütött, hogy azok az Anglusok, a' melyek Egyiptomot, Bataviát, Isle de Francét, és egyebeket, onnét Napkeleti Indiából akarták meg támodni, már most a' magok védelmezésekre sem lévén elégségesek, az ő Kormányozók a' Jóreménység' fokán lévő Anglusokhoz küldött segítő seregekért néhány hajókat. Hanem, bajoson kaphat innét is segedelmet, mint-

hogy a' lakosok itten annyira fel-ingereltetve
vagnak az Anglusok ellen, hogy ha a' fő vá-
rostól egy fél orányra távoznak, már veszedelem-
ben forog az életek a' föld' népe miatt.

Ugyantsak ez a' *Moniteur* közöl a' legujjabb
levelében egy magános tudósítált Konstantiná-
polyból, a' mely ugyan ha nem egészen valósá-
gosítja is meg a' közlelbbi Kurirban közlött Kon-
stantinápolyi tudósításnak egész foglalatját, de
egyéb aránt ez is kedvetlen környülállások kö-
zött írja lenni *Jaffánál*, mind a' Nagy Vezér' tá-
borát, mint pedig az eddig ott tartózkodott An-
glusokat: „Itt, így áll a' Konstantinápolyi tu-
dósító, mégma (Fébr. 15 napján) is, csak azona
a' lábann állanak a' dőlgek, a' melyenn ez előtt
14 napokkal állottanak. Valami 12 vagy 15 ezer
Anglus katonák az Asiai Török országának Nátolia
névü részében *Maury* mellé ki szállottanak,
a' hól a' Törökök bizontalanodása és késedel-
mezése; a' kétségbe való esésnek csak nem az
utolsó külföbére juttatta már őket. A' Török
tengeri fő vezér szüntelenül igéri, hogy a' Kon-
stantinápolynál fekvő Török hajós sereggel
Egyiptom felé el fogna vevzni: pedig ezen hajós
sereg olyan állapotban vagon, hogy Márztius'
középe előtt bajosan borsáthatja vítorlát a' tenger-
nek. A' mi a' Nagy Vezér' táborát, más felől,
Jaffánál a' szárazonn illeti, ez egészen az inség'
komoru ábrázatját öltözte magára. A' pestis na-
gyon meg-ritkította, és még most sem szünt meg
velztegetni. Az Anglus Indzser Generálisnak
Köhlernek felesége is, meg holt benne. A' közön-
séges hír szerént ez a' *Köhler* igazgatja a' Nagy
Vezér' munkait. Hogy az Anglusok, török-szakad
teljesseggel meg akarják az Egyiptomba való ki-
szállást próbálni, minden készülteikből világo-
son ki tesszik. Hanem ez, Aprilis előtt éppen
lehetetlenség. Azonban ha fel-tennek is, hogy olyan

fzerentsések lehetnének, hogy oda addig is kiszállhatnának, csak a' kell, hogy a' Frantzia seregök egymással meg ne hasonljanak, és egymás ellen ne dolgozzanak, 's Frantzia Országba hazane evezzenek, mert egyéb aránt csak egy *Lybiai* szélnek fededelmével, a' mely olyan hæv homokot viszen magával, hogy magoknak a' lakosoknak is majd el-szenvedhetetlen, az egész Anglus tábort könnyen ismét az onnét való elevezésre kén-szerithetik. Magoknak a Törököknek nem lát-fzik nagy kedvek lenni, ahöz, hogy az Anglusoknak Egyiptom' meg-hódoltatásában fededelmével legyenek, kivált a' miolta valaki a' fülökbe sugta, hogy ha Egyiptom az Anglusok' kezire jutna, az, a' Török Porta' nagyságánn nem kitsiny tsapást fogna tenni.

A' *Moniteur* írja továbbá ezeket is: — „A' mi kereskedésünk' állapotja, a' *Tunisi*, *Tripolisi*, és *Algieri* Fejedelmekkel, Anglus Gen. *Keith*nak minoen fenyegetődzei mellett is, még mind ez ideig semmit nem változott; mind ezek a' Fejedelmek jó egyetértésben vagynak a' Republikával, és közelebről ismét meg ujjították azon parantsolatjaikat, hogy az ő prédáló hajóik egy Fr. kereskedő hajót is meg támodni, ne mérészeljenek. Hazafi *Dubois Thainville*, a' ki *Algierből* 80 fogoly Frantziákkal, nem régen *Alicántehoz* meg érkezett, mint Frantzia Bízto ismét kélzül *Algierbe* visszsa evezni. Sem a' Török Udvartól oda küldetett *Chiajz*, sem az Anglusok fenyegetődzéseik nem vihették véghez, hogy a' Fejedelem, Frantzia Bíztoft bé ne fogadjon magához. Egy *Algieri* prédáló hajó meg próbálta, mint tartják az Anglusok' ingerlésére, ellenséges módon viselni magát a' Frantzia hajókhoz, hanem fülibe menvén a' dolog a' Fejedelemnek, száz ütést kapott a' talpára a' hajós gazda.

A' Bétsi jövendőbéli Frantzia Követ, még mind eddig sem neveztetett ugyan ki, hanem közönségesen erőfítik, hogy vagy Gen. *Moreau*, vagy pedig az ő Generál Stábjának vezére *Dossolles*, fogna az lenni.

A' Frantzia országi közönséges levelek, vetélkedve akarják meg mutatni azt, hogy a' *Widdini* híres *Bascha Paswan Oglu*, Frantzia fiulégyen, 's-hogy *Verdin* és *Nanoy* városaikban még most is atyafiai lakjanak.

Chindban is (ezt írja egy Frantzia levél) nyughatatlanság ütötte-ki magát — az aszszonyok' ügye miatt. Egy oda való *Philosophus* a' több feleségűség ellen kezdvén prédikáltani, sok követőkre talált. Az aszszonyok, mind a' *Philosophus*' részire állottak. Az ujj tudomány azonközben már olyan haborgásra adott volt a' nép között némely vidékekenn alkalmatosságot, hogy fegyvereseket kéntelenítettett a' tsendesség' helyreállítása végett az Országlólszék ki küldeni. A' *csizmaticus Philosophus* ugyan, már *baz* óta sohól nem találtatik: hanem az egy, és több feleségtartásnak barátjai között, a' villongás, melyet az ő tudománya gerjesztett, még máig is el nem aludt.

A' Pápa (ezek is egy Frantzia közönséges levél' szavai) *Galeppi* ő Ersekségét a' *Murat* Generál fő hadi szállására küldvén, jelentette, hogy mivel a' *Nápolyi* katonaság *Romából* már el-takarodott, és ő Szentsége minden rendes fegyveres nép nélkül vagyon, igen szeretné ha a' Frantzia fő vezért *Romában* magánál szemlélhetné. *Murat* meg értvén az ő Szentsége tettzését, azonnal meg jelent, de minden fegyveres nép nélkül, és csak néhány tizt kísérelével *Romában*. Éppen ebéden volt ő Szentségénél, midön tudósítás érkezett hozzá a' felől, hogy a' békeffégek nagy munkája *Lünevilben* megkésztült légyen: a' mely a' Pápa ő szentsége atyai szivét is oly nagy öröm-

mel töltötte-bé, hogy estvére kelve egész *Roma* városának megvilágosittatását megparánsólná:

Nagy Britannia.

Londonból, Mártzius 3 ikén. Úgy látszik hogy a' Király hidegjelése kisebb mértékben fordult elő ma, mint ez előtt. Tegnap es tegnap előtt 4000 olyan levelek küldöttek bé a' Királyné palotájába, a' mellyekben a' Király' mint-létéről tudakozódtak azoknak írói. Ezek között a' tudulák között volt ezen következő is.

George Stréetből, Westminsterben.

En *Blake* Kapitány, a' *Murray* Granatéros Regementjéből 1745-dik esztendőben a' Prestonpanai ütközetben, a' holtak között hagyattam, csak ugyan megtaláltak engem tizenegy sebémben heverve a' tsatapiatzon, a' fejem kaponyájából is el lévén egy darab vágva. Ötvenhat esztendőt már meghaladtam, hogy ezt előbeszélhessem. Őülök rajta hogy Isten kegyelméből még van annyi erőm, hogy magam ide jöhettem és az én Királyomnak egészsége felől tudakozódhatok.

Senkivel a' Király, betegségében nem beszéllett a' Királyi Hertzegek közzül, a' *Cumberlandi* Hertzegen kívül. A' *Wallisi* Hertzeg és testvérei minden nap csak a' Királynénál tudakozódtak Atyjok egészsége felől.

A' *Martz. 6-kán* költ *Londoni* levelek szerént, a' Királynak hidegjelése egészfizen ugyan meg nem szűnt, de már nagyon gyenge.

Londonból, Martz. 13-dikán.

Az itt ki jövő *Ministeriális* részenn lévő *Uji*.

ságok azt erőssítik, hogy *Minister Pitt*, 17 ezren-
dei szolgálatja után, szegényske állapotban lép-
ne ki a *Ministerségből*; sőt hogy adósságok is
fekünnének rajta: melyre nézve telyességgel nem
lehetne irigyelni tölle azon 4 ezer font *Sterlin-*
geket (40 ezer forintokat), a' melyek ezten-
ként ki járandó penziéül rendeltetnek néki, hogy
mind adósságaiért tisztességesen eleget tessen,
mind pedig hogy meg se éhezzen.

Ugy folyt néhány napok alatt Londonban a'
hír, hogy, ha a' *Király*' betegsége csak ugyan annyi-
ra terhes találna, hogy az Ország fundamento-
mos rendtartásai szerént az alatt egy bizonyos
fő személyekből álló Országgló Tanátsnak kelle-
ne fel állani: ezen esetben, a' *Wallisi Hertzeg*,
mint *Korona örökös*, *Pitt*, és a' *Londoni Lord-*
Mayor (Polgár-mester) fognák, a' *Királynak* vagy
helyre állásáig, vagy ha az *Isteni gondviselés*
úgy akarná, haláláig, formálni ezen *Király*' né-
pét viselő Országgló Tanátsot.

Nem jó az, hogy itten a' *Váltó-papiroffak*'
betse, abban a' mértékben száll le fele, a' mely-
ben a' *kényer*' arra hág.

Az *Oppozitzió*' tagjai együtt ettek ittak a'
napokban, és egész indulattal 's közönséges aka-
ráttal ittak a' *Király*' meg-gyógyulásáért is. *Fox*
is ott vólt. Ő érette is ittak, a' mely után ő fel-
állván, beszédhez kezdett. Abból állott beszéd-
jének summája, hogy ha a' *Parlamentomnak* *Al-*
só Háza még a' mostani fenyegetődző környülál-
lások között is az *Anglus* nemzet' állapotját fun-
damentomosan és hathatoson meg-visgálni el-
mulasztándja: az után meg-tarthatatlan leszen
Anglia.

La Confiance nevű *Frantzia* prédáló hajó,

a' Napkeleti Indiára kereskedő *Londoni* Kompaniának egy igen gazdagon rakott *Kent* nevű kereskedő hajóját a' Napkeleti tengereken 45 minutáig tartott kemény tsatázás után magáévá tette. Az *Anglus* hajón 44 ember esett sebbe: a' Kapitány pedig 12-től magával megölette.

Elegyes Levelek.

Hamburg, 10. Mártz.

Tizennyóltzadik Lajos Király, Königsbergből, a' hova *Mitau*ból jött volt, elutazott *Warschau*-ba. A' többi ki vándorlott *Frantziák,* a' kik *Königsberg*ben találtak, még két hónapokig ott maradhatnak.

Egy *Berini* 7-ik *Martziusi* tudósítás szerint, az ott lévő rend kívül való *Anglus* Követ útasított vett *Londonból* hogy a' *Prussus* Kabinéttal bocsátkozzék alkudozásokba az *Északi Hatalmasságokkal* fellobbant háborus tüznek megolthatása végett.

A' Lech vize mellől, 19. *Martz.*

Mihelyest *Gen. Moreau* megértette egy *Kurirtól,* hogy a' *Lünevillei* békeséges *Alkut* a' *Német Birodalmi Rendek* Gyűlése is ratifikálta legyen: haladéknélkül minden alatta lévő *Országok*hoz rendelést küldött, hogy *Frantzia* ország felé útnak induljanak. Már most az egész tábor *in massa* mozgásban vagyon *Vizlza* felé. — *Bavariában* minden nem elkerülhetetlenül szükséges ezüst, a' pénzverő házakba küldtetik, azért, hogy a' *Frantzia* tábornak tartozó hadi adó lefizetődhessek.

* *

Folytatása a' közelébbi M. Kurirban a' 256-dik ol-

*dalonn felbe szakadott Parlamentomi beszélg-
téseknék.*

A' *Jekill* beszédjire *Minister Dundas*, ilyen szavakkal felelt.

„Tulajdonképpen telyeff'ggel nem *Ferrol* v'olt ennek az expeditzi'ónak a' czélja. Azt sem lehet hát mondani, hogy ez az expeditzió valamibe került v'olna, minthogy a' költségkülömben is ugyan az lett v'olna. Eppen ezen időben dolgozván Olosz országban a' Szövetséges seregek leg hathatósabban, szükséges v'olt az ellenség' erejének meg o'fztása végett, az ő partjait különb-külömb helyekenn, nevezetesen a' *Nilus'* torkából, *Minorka* szigetéről, és *Gibraltárról*, 's a' *Mediterraneum* és *Atlanticum* tengereknek más egyéb pontjaikról, fenyegetnünk. Minden tudja pedig, hogy mind ezeket a' plánumokat, a' változó hadi szerentse, nevezetesen pedig a' *Marengói* tsata, miként tette légyen semmivé. Nyomban követték ezt Angliára nézve két fenyegetőző környülállások, u. m: egy felől a' Spanyolok és *Frantziák Portugallia* ellen való készülteik, más felől pedig az Északi Hatalmasságoknak Anglia ellen való ö'fz'ze szöv'etkezések. Az első ellen haladék nélkül való eszközhöz kellett nyúl'ni. Erre nézve adattattak seregeinknek, melyek eleinten egyéb czélokra küldödték v'olt széljel, olyan parantsolatok, hogy minnyájon a' Spanyol partokat támadják meg, és ez által a' Spanyolokat *Portugalliának* meg támadhatásától tartoztassák el. Természet szerént való dolog pedig, hogy ezen plánumban annak kellett mindenek felett való czélozásunknak lenni, hogy a' Spanyol hajókat, a' *Cadixi* és *Ferrol*i kikötőhelyekből, el-tsíphessük. A' *Ministerek* nem tehetek egyebet, hanem hogy a' plánum' miv'oltát alkalmas fejek' elibe terjeszszék, annak megítélése végett, hogy végre-halytódható e'? Nem-

tsak a' tisztelettel említettett Generalis Ur, hanem maga azon nemes Lord is, a' ki a' haza' szerezésére a' mi tengeri erők' igazgatásának kormányát, mostan kezében tartja (t. i. a' mostani Admiralitás' Elölülője Lord Sz. Vincent) végre halytódhatónak lenni találták ezen plánumot. Az egész dolog nem egyéb vólt, hanem tsak egy próba-tétel, a' melynek végre halythatása, vagy nem halythatása, szükségesképpen a' környülállásoktól függött.

Horne Tooke nevü *Old Sarum* nevü mező városbéli üdös és már sok eztenéktől fogva nyugodalomban elő pap, ezen mező-várostól Parlamentális taggá választatván, és ez előtt tsak három napokkal vezetettvén bé *Burdett* és *Willson* nevü barátjai által a' Parlamentomba: most beszélt leg előbb, még pedig az Oppozitzió' pártján lenni nyilatkoztatta ki magát: — Ő úgy veszi észre, azt mondja, hogy ezen Ház' mind a' két t. i. Ministeriális és Oppozitzió'nális részeinek tagjai között, egymással való egyetértés uralkodik. Pedig a' Közönségnek bizonyoson több hafzna vólna benne, ha a' tagok, mint ő, egymáshoz semmi függéssel nem vólnának. A' mi a' *Ferrol* expeditziót illeti, ő úgy látja, hogy ezen Háznak egyik tiszteletre méltó tagja, a' tisztelettel említendő Generálist, egy más tiszteletre méltó tagja pedig ugyan ezen Háznak, a' Ministert találja büntelennek: azonban mindenik meg-engedi, hogy valaminek tsakugyan rosszul kellett esni a' dologban. Ő egy vén ember, azt mondja, de ifju Parlamentális tag, és néki ugy tetszik, hogy szükséges légyen ezen dolognak meg-vissgálása, &c. — *Grey* is beszélt, azzal rekesztvén bé szavait, hogy néki ugy látszik, hogy: mivel a' hadi szerezte éppen ekkor fordúlt visszra a' Fraotziák' részire, minden képpen azon iparkodtak az ő Ministereik, hogy török szakad tsak hamarjában

teheffenek az ellenségenn valamely tsapáft : és azért akarták a' Spanyol partonn *Ferrolt* véletlenül el foglaltatni, hogy legyen valami a' mivel a' Parlamenrom előtt meg-jelenheffenek, és a' mit az ő Minifteriális Ujjságaikban ki-hirdetteffenek. — A' Pitt javaslására tsakugyan vizszavé-
tődött végeztre az a' projectom, hogy ezen *Ferrol* expeditzió' félbe szakadásának okát meg kellene vizgáltatni.

Magyar Ország.

Budáról, Mártz. 21. — Minekutánna a' Császári Hertzegafszonynak Nádorispányunk volt kedves élete párjának meg hidegült tetemei, meg nyitattak, meg balsamoztattak, és az után ezüstös matéria ruhába felöltöztetődtek volna, ezen hónapnak 19-dikénn a' maga Udvari kápolnijában, vagy templomában, egy fekete posztóval bévonatott gyászos nyutoztatóra, egy hasonló gyászszai bévonatott kárpit alá a' közönséges nézésre kitétetett a' Test. A' nyutoztató, sok égő gyertyákkal és a' boldogultnak nagy születését jelentő czime-
rekkel volt körül rakattatva. A' papság az alatt, könyörgésekhez és ájtatosságokhoz látott. Temédek volt azoknak sokasága, a' kik ezen kedvelt Fő Hertzegnét utóljára még égy-szer látni akarták. — Hova fog a' T-*ft* el temettetni, még nem tudatik : addig, míg születéséhez illő utolsó tisztele meg adattatna, az ugy nevezett Palatinális kertnek egyik épületjébe tétetődött le.

Szigeten, Máramaros Vármegyében 4-ik Martii, 1801 ik esztendőb. Az ide való Piaristák Collegiumának igen régtől fogva való Rectora, a' kit minden vallású emberek, maga egyenes szívüségért, emberségiért, 's szelidségiért különösen fzerettek, *P. Virágh Hiacint*, életének igen kellemetes viragjában, mindnyájunknak nagy szo-

moruságára, a' múlt Februarius 28-ik napján, meg holt, és Martius 2-ik napján nagy pompával, és az egész népnek nagy meg illetődésével el is temettetett. *Sok kellene ilyen Pap!*

Azon versek közzül, a' mellyek ezen néhai igen érdemes Tiszt. férfiúnak meg tisztelésére irattak, vagy kettőt ide ragasztók:

Mortuus est FLOS Collegii. Nae flos fuit iste
Amisum *Florem* cuncta vireta dolent.
J. G. Lauterbach Cassirius.

Dum redit alma quies Patriæ, Laurusque virescit
FLOS HYACINTHE! necis falce furento
cadis.

Primus in Elysiis flos est, Hyacinthus oris
Vere novo ut vireas: nunc tumulandus eras
Th. Holczhammer Pictor.

Jelentések.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Párisban Orvos Doktor Polgár *Rouviere* azt a' nagy szabadságot vette magának, hogy egynéhány ki ragasztatni szokott czédulákban, és közönséges Ujjságokban nevezetesen *Moniteurben*, és a' *Frankfurti Zsurnálban* (Mártzius 9-ik napján 1801, a' 68 ik szám alatt) kihirdettette: hogy az alább írt ő vele levelez, és valami Pilulák nemeinek készítése módját közölte véle, a' mely Pilulákat Polgár *Rouviere*, a' Doktor *Frank élet* vagy *egészség Pilulainak* (*grains de Vie, grains de Sante*) nevez, és egytizersmind, mint leg jobb hívesítő, alóltisztító, sem különben, mint minden nyavalya ellen hasznos eszköze, úgy bátorkodik elő adni. Ezen állításhoz képest, a' maga betsüllete, a' jó híre neve kötelezi az alább írtat, a' következendőknek közönség-Ifé vételére 1) Hogy ő Polgár *Rouvieret* egy átallyában nem esmérí. 2) Hogy ő se az előtt vele soha nem levelezett, se

most nem levelsz. 3) Hogy ő, az ő neve alatt ki hirdetődött, és árultatódott élet vagy egészség *Piluláinak* készítése módját soha nem formálta, és az egész dologból semmi legkisebbet sem tud. 4) Hogy ő telyefféivel nem hiszheti, hogy lehetne olyan orvosság, mely minden nyavalya ellen egy formán hatásos volna. 5) Hogy ő nagyon meg van arról győződve, hogy a' betegek gyógyítása módját meg nem is szer felett világra élnek az alól tsábító szerekkel, nem hogy meg azoknak számát asarna leporítani. Hogy az *Orvosi Politika*nak szerzője, egyfzersmind minden tsábításoknak is meg esküdt ellensége, és mind azokra, kik olyanokba elegendnek, a' leg nagyobb megútállással néz. — Bétsben Mártz. 20-dik napján 1801 ben.

Frank Péter János,
Cs. K. Tanácsos, Ispotalybéli
Direktor, és. Profeszszor.

Hazaifüi szeretetem ösztönözött, hogy ezen nagy érdemü Férjfiúnak köz haszonra tett tudósítását mely a' Bétsi Udvari Újjságban az 1006 ik oldalonn, most leg közelebb hirdetődött ki kedves Hazámmal is anyai nyelvünkönn közölyem, fájdalmoson tudván azt: hogy az ily tsábítók, 's az ily pilulák, szerek (mint a' millyen a' Redlinger pilulája is, és sok más Tincturák, porok, s. a. t.) egy egy helyt hamarabb pártfogókra nem találnek, mint Magyar Országonn Kedves Hazánkfiainak nem kevés kárára. A' fellyebb elő adott jelentésből lehet már ítéletet tenni más hasonló, lármáson árultatni szokott szerekre is, mellyekről ha a' lárvát úgy le lehetne vonni: úgy maradnának, mint a' *Rouviere* pilulái. Irtam Bétsben Mártzius 26-ikán 1801-ben

Sándorffi József,
Bétsben Orvos Doktor.

A' múlt 1797 ik élfztendőben olly helyes és igaz mellyképet készitette *Dannekker* Profellor, és Würtembergi Hercegi képfaragó Ur, *Károly* Ö Kir. Fő Hercegségének, hogy annak szépségét, 's a' tisztelt személyhez való hasonlatosságát a' dologhoz értők tudálni nem győzték. — Azután 1799-ben Ö Kir. Fő Hercegsége maga is oda érkezvén, ezen jeles mesternek munkáját annyira segitette, hogy mind addig ült kivanságára, míg maga *Dannekker* Ur azt nem mondotta, hogy már a' munkajában, semmit Ö Kir. Fő Hercegségéhez hasonlótba nem tehet,

Ugyan azon szorgalmatossággal, mellyel ezen forma vétel meg lett, készitetett ugyan azon mestertől *Karáliai* márványból egy mellyképe Ö Kir. Fő Hercegségének, mellyben a' dologhoz értők jobbitani valót nem találnak. Minden részek, mind a' megkülömböztetők, mind a' fontos melylyekvonások — mellyek a' rajzolt képen igen könnyen el maradnak — ki monchatatlan meg egyezéssel láttatnak ezen mellyképen, úgy hogy a' ki előtt csak valamennyire kedves — pedig ki előtt ne volna kedves a' békesség *Hérolla* — ezen tárgy, gyönyörűséggel múlat néze. etésén.

A' kép mellyig ér, 's úgy vagon el metfve, mint a' Régiak a' *Termtausok* fejeit szokták, a' haj szabad fürtökben lóg, a' nyak meztelen, 's pántzérral van kerítve, a' fő természeti nagyságú, az egész mellyképek magassága 15, szelellége pedig 11 hüvelyk.

Ezen remek munkának annyi példazatai fognak készitetni, a' mennyit a' formának tartossága meg enged, azok annakutána *Dannekker* Ur, 's más értelmes mesterek által mind addig jobbitatnak, míg tökénetefesen meg egyezőknek láttatnak az original munkával, az olly darab után a' mi petsétünket meg belyegeztünk. — Ily

egy mellyképnek az árra fel Souverain d'or; az el tsinalásnak, és *Tubingából* Bécsig való által szállításának költségével együtt pedig, egy Karolin arany (az az, 9 forint 10 kr.) az árra.

A' kiknek azt magoknak meg szerezni tettik, jelentsék magokat, a' pénzt frankón bő küldvén, vagy Bétsben a' *Magy. Kurir és Hirmondó* kiadóinál, vagy *Artária* mesterséges művekkel kereskedő Úrnál, vagy a' *Pesoni Német újságnak* kiadójánál, a' kiknél azután a' kívánt mellyképet, mihelyt meg érkezik, által vehetik, a' meg érkezése pedig nekik tudokra fog adani, minthogy a' munkának késedelmes vólta, és a' miatt, hogy a' képek oly rendel küldtetnek el, a' mint a' kívánók magokat jelentik, előre napot határozni nem lehet. — *Tubingában, Febr. 15 ik napján, 1801-ik esztendőben.*

Kotta György Könyvüros.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Cs. és Kir. Bécsi minden némű lakatos műves Tárról való háromszori Tüdosítés.

Az úgy nevezett *Neumarkton*, a' klastrom útzában, az 1119 szám alatt lévő *Porcellan áros házában*, az 1795-ik esztendőnek *Auguffus hónapjában* fel állitatott lakatos műveknek *magazinumát*, avagy *tárát*, *Ö Cs. és Kir. Felsége* 1798-ik esztendőben, *Martius 6-ik napján* költ kegyelmes udvari decretuma által is jóvá hagyni méltóztatott.

Az ezen *Tárhoz* közös *Társaság*, *Ö Felségének* azon különös kegyelmessége által fel serkentetvén, tartozó köteleffégének esmér az *Erd. Publicumnak* azt tudtára adni, hogy mindenféle lakatos művekkel, vas kályhákkal, *Belgiomi főző vas kementzékkal*, és ama híres *Haestól* találtatott, fát kémálló főző alkotmánnyal kinek kinek szolgálhat; hogy ezeknek a' kézműveknek lehető,

's minden alkudozás nélkül való árrok meg van határozva; következtépen, azoknak felettébb való árroktól senki sem tarthat. — Egyfzersmind arra kötelezi ezen lakatos kézmivek Társághoz közös Társaság önnön magát, hogy azon bizodalomra és jó tettzésre, a' mellyet mind az ide való, mind a' külföldi Publikumtól nyerni szerentséje vólt, ennekutánna is igyekezni fog magát méltónak tenni, 's mindenkor szep, jó, eröss, és tartós lakatos mivekkel szolgálni igyekszik az Erd. Publicumnak.

Ennekfelette, minden ithoni és külföldi uraknak parantsolatjokra kész ezen Társaság olly lakatos miveket készitetni, a' minémü kívántatni fog, a' mely végre teendő rendeléseket hozzájok ekként utasítani méltóztassanak: *An die Kaiserl. Königl. privilegirte Schlosser-Waaren Niederlage in Wien.*

Hármadszori Jelentés.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Itt Bécsben, *Löschenkohl* Úrnál, a' Kohlmark nevü utzában lévő bóitjában, különkülönbféle, mostani mód szerent való gyász árnyéktartók tálatatnak.

Egy illy közönségés Arnyéktartónak az						
arra — — — — —						17 kr.
Egy felyemből valónak	—					1 for. —
Egy Indiai fekete fából valónak						1 for. 30 kr.
Egy fátyolból és ollyan fából valónak	2	—				30 —
Egy hasonló fából valónak	—					3 — — —
Egy fél gyász árnyék tartónak	—					3 — — —

Vagynak több illy forma árnyék tartók is, mind papirosból, mind felyemből készültek, a' mellyekre néhai ditsőfféges emlekezetü *Alexandra Pawlowna* Orosz Császári Nagy- és Austriai Fő Herczeg Asszonynak képe festetve vagyon.

P. D.